

Præstens. Der er vel Ingen, som undrer sig over, at jeg med Opmærksomhed har lyttet til, hvad der er blevet ytret i den Anledning (Nei!). Der er fra een Side, det synes mig med nogen Misnøje, talt om, at han har beholdt en Plads, idetmindste i visse Sager, og det blev ytret, at det var bedre, at han kun havde Sæde, men slet ikke Stemme (Ja!). Der ligger deri tildeels en Indrømmelse af, at han idetmindste er ligesaa nødvendig som Pen og Blæk. En anden æret Taler synes derimod at have langt større Omsorg for Præstens hele Stilling i Communen; og, idet jeg for mit eget Vedkommende særdeles maatte ønske, og jeg veed, at der er Mange, der dele dette Ønske med mig, at ingen Præst maatte indtage nogen Stilling i noget som helst Communeraad, uden han kaldtes dertil ved Valgernes Tillid, saa maa jeg netop meget takke den meget ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen) for al den Omhu, han har gjort sig, for at vise, hvor uheldig Præstens Stilling vilde være, hvis den blev saaledes, som i den foreliggende Lov er angivet, thi endog jeg rigtignok ikke troer, at hverken de fire Fjærtedele eller den ene Fjærtedel, der her paatænkes at skulle udøve Valgretten, endnu ere saa indvovede, at de ville forstaae eller komme overeens om altid at ordne det saaledes, som han, der er saa velbevandret i Valg, allerede saa hurtigt har fundet. Men det vil ikke feile, at faae de mange saa gode praktiske Vink, ville de ikke undlade at gjøre Brug deraf, og under saadanne Forhold vilde det vistnok stille sig høist uheldigt for Præsten, enten han saa i en Sag blev En af de 6 eller En af de 5. Jeg troer derimod ikke, at det er saa almindeligt anerkjendt, som den samme ærede Taler yttrede, at Præsten henregnes til de Begunstigede, og i Særdeleshed skulde føres ind af de høiest Beskattede (J. A. Hansen: Jo!). Jeg tvivler aldeles ikke paa, at den ærede Taler endnu fastholder den samme Mening som før, men i hans egen Stadfæstelse deraf ligger naturligviis heller ikke noget yderligere Bevis for, at den nu er mere uimodsigelig, end den var før. Jeg skal naturligviis ikke tillade mig, naar jeg gaar den imøde, at dømme fra mig selv og min egen Opsættelse

af disse Forhold, naaget jeg har bevæget mig i dem i en ikke saa ganske kort Narrække, men en anden Mand her i denne Sal, den ærede Rigsdagsmand for Præstø Amts 4de Valgkreds (J. Petersen), som man vel ikke vil kunne have mistænkt for, at han skulde være partist for den Side af Sagen, som jeg nu ønsker at gjøre gjældende, yttrede før, at der navnlig i Sogneforstanderskaberne kunde være stor Fare for, at Huusmændenes Ret ikke blev varetaget, hvis Gaardmændene, som de nu ere istand til, i fuldt Omfang vilde gjøre Brug af det Overherredømme, de nu havde, hvis ikke Præsten og Godseieren vare der; han søgte deri en Betyggelse for dem, der ellers vare udelukkede, og jeg troer virkelig, naar vi, ganske bortseende fra Enkeltheder, naar vi, bortvendende vore Tanker aldeles fra Personer og personlige Stillinger i Samfundet, have noget Bekjendtskab til, hvorledes det stiller sig paa Landet, da vil den allerførste Flerhed være enig med mig i, at de, der have været Talsmand for dem, der ikke have været repræsenterede, have i Regelen været dem, som man nu vil gjøre mistænkelige som selv henhørende til de højere Beskattede eller Begunstigede, der ikke skulde ville varetage de mindre Begunstigedes Løve.

Indenrigsministeren: Jeg skal tillade mig at forelægge det høitærede Thing nogle Bemærkninger i Anledning af de forskellige Optringer, der ere fremsatte om og imod det foreliggende Lovudkast.

Der er begyndt med, at Udcastet skulde have den Betænkelse, at man, ved at gaae ind paa samme, kom til at udskyde den fuldstændige Communalløvs Udgivelse. Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) yttrede endog, at der ligger en Trubsel hermed i Udcastet, thi, naar Valgloven dog ikke kan komme til Udførelse inden et Aar, ligger deri, at man ikke næste Aar, altsaa til næste Session, kan vente nogen Communallov forelagt. Med Hensyn hertil skal jeg foreløbigt bemærke, at en ny Valglovs Krafttræden, Forberedelserne til Listerne o. s. v. for dre saa lang Tid, at der altid omtrent maa gives en saadan Frist, som i Udcastet forudsat, og at altsaa, naar Valgloven udgjorde en Deel